

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Літературна освіта молодших школярів

Освітня програма «Початкова освіта»

другого (магістерського) рівня

за спеціальністю А 3 «Початкова освіта»

галузі знань А «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Літературна освіта молодших школярів
Викладач (-і)	Доктор філологічних наук, професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій Качак Тетяна Богданівна
Контактний телефон викладача	0990475972
Е-mail викладача	tetiana.kachak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/fa2538549ee06d239a87
Консультації	Вівторок, 15.00, 701 ауд. (Бандери, 1)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Літературна освіта молодших школярів – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів із специфікою, змістом і завданнями літературної освіти молодших школярів; опанування методики навчання літературного читання у початковій школі.</p> <p>Предмет вивчення навчальної дисципліни: змістові та методичні особливості організації літературної освіти у початковій школі. У процесі навчання студенти детально опрацьовують Державний стандарт та навчальні програми у аспекті мовно-літературної освітньої галузі; вивчають досвід учителів-практиків, розробляють конспекти занять з читання та інтегрованих уроків мовно-літературного циклу; оволодівають практичними вміннями формування читацької, літературознавчої, бібліотечно-бібліографічної та особистісно-діяльнісної компетентності молодших школярів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни – формування фахової компетентності майбутнього педагога в галузі реалізації змісту й завдань літературної освіти у початковій школі.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є підготовка магістрів</p>	

за спеціальністю АЗ «Початкова освіта», які володіють

- фундаментальними знаннями змісту літературної освіти НУШ;
- відповідними компетентностями, необхідними для організації процесу навчання мовно-літературної галузі, зокрема літературного читання в початковій школі з використанням цифрових інструментів та інших інноваційних технологій;
- практичними й методичними навичками проведення уроку, розвитку дитячого читання й формування читацької, літературознавчої, бібліотечно-бібліографічної та особистісно-діяльнісної компетентності молодших школярів;
- креативним педагогічним мисленням, здатністю до інноваційної діяльності та саморозвитку.

4. Програмні компетентності та результати навчання

У процесі вивчення дисципліни студенти набувають **інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру в професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності у сфері педагогічної освіти.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК-4. Здатність працювати автономно.

ЗК-5. Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

СК-01. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-02. Здатність використовувати різні стратегії комунікації українською та іноземною мовами в професійній діяльності у сфері початкової освіти.

СК-03. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні мовно-літературної освітньої галузі початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-04. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки з різними соціальними інституціями (наставництво, супервізія).

СК-05. Здатність організовувати та управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, що потребують нових стратегічних підходів, використання інформаційно-комунікаційних технологій та цифрових сервісів.

СК-06. Здатність проєктувати та реалізовувати науково-

експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах.

СК-07. Здатність здійснювати методичний супровід організації особистісно-орієнтованої, інтегрованої, дослідницької діяльності, використовувати в освітньому процесі традиційні та інноваційні методи і технології навчання.

СК-08. Здатність створювати соціально-сприятливі умови, щодо функціонування інклюзивного освітнього середовища.

СК-09. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

СК-10. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначити індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

Програмні результати навчання

ПРН-02 Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері початкової освіти державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН-03. Вміти інтегрувати і застосовувати інноваційні технології у навчанні освітніх галузей початкової школи з урахуванням вимог до освітнього процесу й педагогічної діяльності та індивідуальних потреб здобувачів освіти.

ПРН-04. Організувати співпрацю з усіма учасниками освітнього процесу на основі принципів партнерської взаємодії, надавати консультативну підтримку, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, формувати в здобувачів початкової освіти здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.

ПРН-06. Організувати та проводити дослідно-експериментальні дослідження у сфері початкової освіти з дотриманням академічної доброчесності, здійснювати педагогічну експертизу.

ПРН-07. Здійснювати аналіз, синтез, пошук й обробку наукової інформації з різних джерел і застосовувати її для вирішення конкретних дослідницьких завдань, а також використовувати інформаційні та комунікаційні технології для проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН-08. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи, організувати співпрацю фахівців у інклюзивному класі.

ПРН-09. Проводити моніторинг та узагальнювати результати

власної педагогічної діяльності, визначати відповідність набутих професійних компетентностей чинним вимогам, виявляти творчу ініціативу для підвищення свого фахового рівня, самопрезентувати власний професійний імідж.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
1	А 3 «Початкова освіта»	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Зміст і завдання літературної освіти учнів початкової школи	2	2	10
Тема 2. Підручники, хрестоматії, дитяча література та інше навчально-методичне забезпечення літературної освіти	2	4	10
Тема 3. Літературна компетентність школярів - мета літературної освіти	2	4	10
Тема 4. Методи і прийоми формування літературознавчої компетентності молодших школярів	2	2	10
Тема 5. Творча робота на основі прочитаного	2	4	10
Тема 6. Самостійне дитяче читання – результат літературної освіти	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Розподіл балів: Практичні заняття – 60 б. Самостійна робота – 20 б. Підсумкове тестування – 20 б. Разом 100 б.
Вимоги до письмових робіт	Впродовж вивчення дисципліни «Літературна освіта молодших школярів» студенти виконують самостійну роботу (презентації, інтерактивні плакати, розробка уроків, підбір вправ і завдань), тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання (макс. 20 б.), та готують індивідуальні проєкти з використанням новітніх технологій. Усі завдання слід здати не пізніше, аніж за 10 днів до виставлення підсумкової оцінки.
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському (практичному) занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи (письмові роботи завантажуються у класрум).
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю студент допущений за умови виконання 80 % завдань та пройденого тестування на сайті дистанційного навчання
Підсумковий контроль	<i>Підсумкова оцінка (залік) виставляється на основі суми поточних оцінок за семінарські заняття, самостійну роботу, індивідуальний проєкт та тестування.</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Письмові роботи студенти виконують з використанням сучасних цифрових інструментів та здають у класрум. Неприпустимо використовувати чужі роботи чи їхні фрагменти.

Академічна доброчесність: Обов'язкове дотримання академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування, використання ШІ.

Відвідування занять: Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені практичні (семінарські) заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються: усне опитування; перевірка письмових завдань; заслуховування і перегляд відеопрезентацій; перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Неформальна освіта: за публікації статей, участь у конференціях чи отриманні сертифікати (на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, НаУрок, Освіторія та ін.) студент отримує додаткові бали (5 б. за кожен вид роботи, які враховано при оцінюванні самостійної роботи).

8. Рекомендована література

1. Качак Т. Літературна освіта молодших школярів. Підручник для здобувачів вищої освіти. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024. 200 с.
2. Качак Т. Літературна освіта молодших школярів. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 44 с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2075/1/%D0%9A%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%BA%20%D0%A2.%20%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0.pdf>
3. Качак Т. Б. Літературна освіта молодших школярів. Хрестоматія до дисципліни. Івано-Франківськ, 2023.
4. Качак Т. Б. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: збірник науково-методичних статей. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2013. 132 с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/8451>
5. Качак Т. Б. Українська література для дітей: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2018. 352 с.
6. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: підручник. К.: Академвидав, 2014. 416 с.
7. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Підручник для здобувачів вищої освіти. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024 196 с.
8. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2024. 64 с.
9. Качак Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти в початковій школі. Хрестоматія навчальних матеріалів. Івано-Франківськ, 2024. 116 с.
10. Котик Т.М. Методика літературної освіти молодших школярів : Опорні конспекти лекцій для студентів заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта». Івано-Франківськ, 2014. 73 с.
11. Качак Т. Літературна освіта в Україні: промоція дитячої книги і читання. *Література. Діти. Час: Вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва*. Вип. 4. Рівне: Дятлик М., 2013. С. 239 – 246.
12. Качак Т., Круль Л. Література для дітей і дитяче читання в Новій українській школі. *Гірська школа Українських Карпат*. 2018. №18. С. 164 – 170.
13. Качак Т. Б. Методика навчання літературного читання як компонент інтегрованого курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання»: Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 172 с.
14. Качак, Т. Б. Цифрові інструменти літературної освіти майбутніх учителів початкової школи в умовах дистанційного навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. № 86(6). С. 144–169.
<https://doi.org/10.33407/itlt.v86i6.4079>
15. Качак Т. Б. Літературна освіта майбутніх учителів початкової школи в умовах дистанційного навчання. *Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2020 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»*, 5–9 квітня

2021 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2021. С. 13-14.

16. Качак Тетяна. Оновлення змісту літературної освіти школярів: теоретичний і практичний аспекти. *Стратегії курсу української літератури в загальноосвітній школі: навчально-методичний посібник* / Т. Качак та ін.; за ред. О. Яблонської. Луцьк: Надстир'я, 2021. С. 4-30. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/13786>

17. Качак Т. Використання цифрового сервісу Learningapps у літературній освіті майбутніх учителів початкової школи. Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи в контексті євроінтеграції: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Івано-Франківськ, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 19-20 травня 2022 р.) / Упор. Т. Качак. Івано-Франківськ, 2022. С. 182 – 186. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/14309>

18. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%20%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>

19. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 1-2 класи. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnitstvom-o-ya-savchenko.docx>

20. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 3-4 класи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/tipova-osvitnya-programa-3-4-klas-proekt-1.docx>

21. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл I. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/tipovaosvitnyaprograma-1.doc>

22. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл II. Проект. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/programa-3-4-proekt-2.doc>

23. Скриник В., Качак Т. Застосування інтернет-ресурсів на уроках літературного читання. *Освітня інноватика. Українсько-польський збірник студентських наукових праць* / за аг.ред. проф. Будник О. Б., літ. Ред. проф. качак Т. Б.; Центр інноваційних технологій «PNU EcoSystem». Вип. 3. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2021. С. 52 – 57.

24. Федора Н., Качак Т. Б. Розвиток критичного мислення на уроках літературного читання в умовах дистанційного навчання: експериментальна модель. *Priority directions of science and technology development*. Abstract of the 5th International scientific and practical conference. SPC «Sciconf.com.ua». Kyiv, Ukraine. 2021. P. 926 – 931. URL: <https://sciconf.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/PRIORITYDIRECTIONS-OF-SCIENCE-AND-TECHNOLOGYDEVELOPMENT-24-26.01.21.pdf>

25. Орищук М.І., Качак Т.Б. Інтерактивний плакат як дієвий інструмент

